

βρῆς καλούμενος βοῦν ἐνεθῆναι ἡξίου, διὰ τούτου λέγων μέλλειν ἐνδεῖξασθαι τὴν δύναμιν τοῦ οἰκείου θεοῦ. προσήχθη ὁ βοῦς, πεπλησίακεν αὐτῷ ὁ Ζαμβρῆς, ὑπεψιθύρισέ τι αὐτῷ εἰς τὸ οὖς. κάκεῖνος μέρα τι καὶ γοερὸν μυκησάμενος καὶ τρόμῳ συνδι-₅ νηθεὶς καταπέπτωκε καὶ νενέκρωτο. ηὔχονν ἐπὶ ΚΑΠΙΤΟΥΡΩ οἱ Ἰουδαῖοι, τὸ τοῦ σφετέρουν θεοῦ ὄνομα μὴ στέγειν λέγοντες τὸν ἀκούοντα. "τί δέ," φησὶν ὁ Σίλβεστρος, "ὁ λέγων τοῦτο τῷ ξώῳ πρὸς τὸ οὖς οὐκ ἀκούει τοῦ λεγομένου; πῶς οὖν οὐ δυῆσκει; κάκεῖνος "οὐ λόγων" ἔφη "στροφῆς τε καὶ πιθανότητος ἥρτι χρεία, ἀλλ' ἔργων, ἐπίσκοπε." "εἰ οὖν τὸν παρὰ σοῦ νεκρωθέντα τοῦτον ταῦρον" ὁ Σίλβεστρος εἶπε "ξωάσω αὐτὸς τῇ τοῦ Χριστοῦ ἐπικλήσει, οὐκ ἄν τι μεῖζον δόξω ποιεῖν καὶ μεγάλην ἀποδεῖξω τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ;" κάκεῖνος κατέθετο καὶ κατὰ τῆς σωτηρίας τοῦ βασιλέως εὐθὺς ἔξωμόσατο, εἰ τὸν ταῦρον ἰδοι ἀναβιώσαντα, τὸν Χριστὸν διμολογῆσαι θεόν. καὶ ὁ Σίλβεστρος εἰς οὐρανὸν ἀτενίσας καὶ τὸν κύριον ἐπικαλεσάμενος ἔστη τοῦ ταύρου ἐγγύς, καὶ τὴν φωνὴν ἐπάρθας ἐβόησεν "εἰ θεὸς ἀληθῆς εἶστιν ὃν ἐγὼ κηρύττω Χριστόν, ἔγειραι, ταῦρε, καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου." αὐτίκα γοῦν κινηθεὶς ὁ ταῦρος ἀνέθορε. καὶ οἱ παρόντες "μέρας ὁ τοῦ Σιλβέστρου θεός" ἔξεβόησαν. Ἰουδαῖοι δὲ καταπλαγέντες τῷ θαύματι τοῖς ποσὶ τοῦ ἀγίου προσέπιπτον καὶ ἵκετενον ἵλεωσασθαι αὐτοῖς τὸν θεὸν καὶ τοῦ θείου σφᾶς ἀξιῶσαι βαπτίσματος· καὶ ἡ ἀοιδημος δὲ τοῦ βασιλέως μήτηρ, ἀμύητος οὖσα, ἡξίου καὶ μυηθῆναι καὶ βαπτισθῆναι· τυχοῦσα τοίνυν τοῦ ἐφετοῦ, καὶ τὸν ἀληθῆ ἐπιγνοῦσα θεόν, τοὺς τόπους οὓς οἱ ὄραιοι πόδες Χριστοῦ, ὡς εἰρήνην εὐαγγελισαμένου,

διώδευσαν, θεάσασθαι ἐπεδύμησε. καὶ συμπαραλα-
βοῦσα τὸν θεσπέσιον Σίλβεστρον εἰς Ἱεροσόλυμα
παραγέγονε· καὶ τὸ τοῦ κυρίου προσκυνήσασα μνῆ-
μα καὶ τὸν θεῖον εὐρηκυῖα σταυρόν, ἐν ὧ προσε-
πάγη σωματικῶς ὁ θεὸς ἡμῶν, ναούς τε δομησαμένη
πολυτελεῖς, πρὸς τὸν υἱὸν καὶ βασιλέα ἐπανελήνυ-
θεν. υἱοὺς δ' ἐκ Φαύστας τῆς τοῦ Μαξιμιανοῦ
θυγατρὸς ὁ βασιλεὺς ἐγείνατο τρεῖς, Κωνσταντῖνον,
Κωνστάντιον καὶ Κώνσταντα, καὶ θυγατέρα Ἐλένην,
ἡ τῷ Ἰουλιανῷ συνώκησεν ὕστερον. εἶχε δὲ καὶ ἐκ
παλλακῆς υἱὸν ἔτερον, Κρίσπον καλούμενον, τῶν
ἄλλων αὐτοῦ υἱέων πρεσβύτερον, ὃς καὶ παρὰ τῷ
πρὸς Λικίνιον πολέμῳ πολλάκις ἥριστενε. τούτῳ
ἡ μητριὰ Φαύστα ἐπιμανεῖσα ἐρωτικῶς, ἐπεὶ μὴ P II 6
Α εὐπειθοῦς ἐκείνου ἐτύγχανε, κατεῖπε πρὸς τὸν πα-
τέρα ὡς ἐρῶντος αὐτῆς καὶ βιάσασθαι πολλάκις
ἐπιχειρήσαντος. διὸ καὶ θάνατον ὁ Κρίσπος παρὰ
τοῦ πατρὸς κατεδικάσθη, πεισθέντος τῇ γαμετῇ.
ώς δ' ἔγνω μετέπειτα ὁ αὐτοκράτωρ τὸ ἀληθές, καὶ
τὴν γυναικα ἐκόλασε διά τε τὸ ταύτης ἀκόλαστον
καὶ τὸν φόνον τὸν τοῦ παιδός. εἰσαχθεῖσα γὰρ ἐν
λοιπῷ ἡ Φαύστα σφοδρῶς ἐκκαυθέντι ἐκεῖ τὴν
ζωὴν βιαίως ἀπέρρηξε. Σαρματῶν δὲ καὶ Γότθων
κατὰ τῆς Ρωμαίοις ὑπηκόου κεκινημένων καὶ τὴν
Θρακῶν μοῖραν ληιζομένων, διανίσταται κατ' αὐ-
τῶν Κωνσταντῖνος ὁ μέγιστος· καὶ τὴν Θράκην κα-
ταλαβὼν τοῖς βαρβάροις συρρήγνυται, καὶ κατ' αὐ-
τῶν ἴστησι λαμπρότατον τρόπαιον.

Κατὰ δὲ θεῖον χρησμὸν βουληθεὶς ἀνεγεῖρα 3
B πόλιν, ὡς ἂν αὐτὴν ἐπὶ τῷ οἰκείῳ καλέσῃ ὄνόματι, πρότερον μὲν ἐν Σαρδικῇ ταύτην πτίσαι προέθετο·
εἶτα ἐν Σιγείῳ, τὸ δὲ τῆς Τρωάδος ἐστὶν ἀκρωτή-